

lige andre Forhold, hvoriblandt jeg væsentlig skal henlede Opmærksomheden paa Forholdet mellem det offentlige Almuestolevesen og det private, som viser sig rundt omkring i Landet. Dette er et Forhold, som kræver en varsel og saghyndig Haand, for at det skal bringe en gavnrig Virksomhed tilstede mellem de fide-ordnede Kræfter. — I §§ 4 og 5 i Instruxen hedder det, at Overstoledirecteuren skal gjøre sig bekendt med Stolevesenets Tilstand, saavel paa Landet som i Kjøbstæderne, ved umiddelbar Sagttagelse af enkelte Stoler i hvert af Provstierne i Kongeriget, og disse Undersøgelser skulle stee deels med og deels uden Forudgangs-af Skoledirecteurens Komme, saaledes at han kan komme bag paa dem. Der staaer udtrykkelig i § 4, at han skal see Skolerne, „saaledes som de vise sig i deres daglige Stillelse“, og at han skal sætte sig i Forbindelse saavel med Skolernes Lærere som med de Mænd, der have det umiddelbare Tilsyn med Skolerne. § 5 udtrykker dette yderligere, idet det hedder, at han personlig skal forhandle saavel med Skoledirectionerne og Sogneforstanderskaberne som med Amtsraadene, og at han skal skaffe sig Kundskab til de, stedlige Forhold vedrørende, Spørgsmaal, der foreligge til Ministeriets Afgjørelse, og om hvilke Autoriteterne ere af forskjellig Mening. „Paa Inspectionsreiser“ — hedder det i Slutningen — „er han forpligtet til at anvende idetmindste 6 Uger om Aaret.“ Hvem skal nu udføre denne Gjerning, hvem skal nu reise paa Inspection de 6 Uger om Aaret, foruden at der ogsaa skal være En tilstede ved Seminariene? Skal det være en Contolchef, saa beklager jeg denne Mand; thi han vil blive til Spot og Slam, hver han kommer hen. Hvorledes kan han kunne danne sig nogen Mening, om Skolen er i sin daglige Tilstand, eller om, hvorvidt den dog ikke maastee har faaet en gieblig Oppudsning i det Driblik, man mærker hans Komme? Skal dette Tilsyn derimod overlades til den, der faaer et Honorar derfor, kommer jeg med den samme Indvending som før, at man da ikke har stadigt den samme Mand, men nu En, nu en Anden. Skal Sagen nu overlades til Provstierne, som allerede nu have deres Stoler at visitere? Det ærede Medlem lige-

overfor (S. S. Sæspersen) nikker, han vil have den overladt til Provstierne; men det ærede Medlem glemmer een Ting, nemlig at vi da saa overspringe et heelt og vigtigt Led i Tilsynet, det, som er det forbindende mellem Skolerne paa de forskjellige Steder; vi bortkaste den Mand, der med Sagkundskab og Sikkerhed kan give Ministeriet Beretning om, hvorledes Sagerne staae paa de forskjellige Steder, for at det derefter kan tage Beslutning. Kort sagt, det, som Ministeriet vil — tilstaae det kun reent ud — er at slaae en Streg over det personlige Samqvem, over den yderst vigtige personlige Forbindelse mellem Ministeriet og hele Landets Stoler. Jeg vilde ønske, at man i alle vore Regjeringsbrancher vilde sørge for, at de Mænd, der staae i Spidsen for Styrelsen, ogsaa kom til at bevæge sig rundt omkring i Befolkningen og at see, hvad der foregaaer, saaledes at vi kunde spare lidt paa Papiret og anvende noget mere paa selve Styret. Man raaber ellers paa, at der skal spares paa Skrivers, men her er et Tilfælde, hvor man fremmer det. Det er vel iøvrigt en Selvfølge, at naar Overstoledirecteurposten ophæves, bliver man ogsaa nødt til at ophæve Instruxen; den Gjerning bliver da ugjort, som jeg nu har tilladt mig at berøre som paalagt Overstoledirecteuren, og hvilken jeg anseer for yderst vigtig og nyttig. — Jeg skal dernæst nærmere opholde mig ved, hvorledes denne Gjerning, som man nu vil have ugjort, tidligere har været udført. Der er blandt de fleste af dem, hvis Uttringer jeg kjender noget til, kun een Mening om, at Overstoledirecteurens Gjerning har været aldeles udmærket udført af de to dygtige Mænd, som have beklædt dette Embede, men der er dog Noget, hos hvem man finder en anden Mening. Jeg skal imidlertid tillade mig at bemærke, at disse „Noget“ i Almindelighed ere Provstier og Biskopper, foruden den Sire i Salen, som tidligere har staaet og formodentlig ogsaa nu vil staae stærkt imod denne Post; men De see da altsaa nu, mine Herrer, at de Mænd, som her stille sig imod Overstoledirecteuren, gaae det geistlige Bureaukratis Vrinder; om dette derimod ligger i deres Hensigt eller ikke, skal jeg lade være usagt. Jeg skal som sagt opholde mig ved, hvorledes